

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

Географічний факультет

(назва інституту/факультету)

Кафедра фізичної географії, геоморфології та палеогеографії

(назва кафедри)

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ГЕОЕКОЛОГІЯ

(вказати назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

(вказати: обов'язкова)

Освітньо-професійна програма 106 Географія, 014 Середня освіта (Географія)

(назва програми)

Спеціальність 106 Географія, 014 Середня освіта (Географія)

(вказати: код, назва)

Галузь знань 10 Природничі науки, 014 Середня освіта (Географія)

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська

(вказати: на яких мовах читається дисципліна)

Розробники: Ходан Галина Дмитрівна кандидат географічних наук, асистент кафедри фізичної географії, геоморфології та палеогеографії

(вказати авторів (викладач (ів)), їхні посади, наукові ступені, вчені звання)

Профайл викладача

[http://www.physgeo.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/02personnel&data\[1694\]\[caf_ers_id\]=129&commands\[1694\]=item](http://www.physgeo.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/02personnel&data[1694][caf_ers_id]=129&commands[1694]=item)

Контактний тел. 0509129028

E-mail: g.hodan@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=2539>

Консультації Очні консультації: вівторок 14.00 до 15.00.
Онлайн консультації - понеділок 13.30 - 14.30

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Курс „Геоєкологія” присвячений вивченню становлення Геоєкології як науки, сучасних проблем використання складових природи як природних ресурсів, їх охорони й відтворення та проблем охорони природи, зокрема ландшафтних комплексів. Вивчення курсу передбачає формування у студентів уявлень про основні засади природокористування й охорони природи, суспільне значення ресурсозбереження та природоохоронної діяльності.

2. Мета навчальної дисципліни: у результаті вивчення курсу „Геоєкологія” студент повинен освоїти наукові основи раціонального природокористування та суть геоєкологічних проблем, які при цьому виникають, з’ясувати причини виникнення цих проблем та можливі шляхи їх розв’язання. Він повинен отримати чітке уявлення про зв’язок курсу з іншими дисциплінами учбового плану.

Завдання курсу:

Найважливішими завданнями геоєкології можна вважати наступні: аналіз змін геосфер під впливом природних і антропогенних – факторів; раціональне використання водних, земельних, мінеральних, – енергетичних та інших ресурсів Землі; зниження збитків, що наносяться навколишньому середовищу – природними і техногенними катастрофами; розробка теорії і методів оцінки стійкості геосистем до техноген– них навантажень; дослідження просторово-часових параметрів геоекосистем для – створення картографічних моделей з метою охорони та оптимізації природного середовища; обґрунтування природоохоронних заходів для захисту геоеко– систем від негативного впливу антропогенних процесів і природних катастроф; розробка схем геоєкологічного районування для прийняття – управлінських рішень у сфері регіонального проектування і планування.

3. Пререквізити. Дисципліна "Основи раціонального природокористування і охорони природи ", які здобувач вищої освіти вивчає разом із цією дисципліною, що підвищує ефективність засвоєння курсу.

4. Результати навчання

Студенти повинні знати:

- 1) види природних ресурсів, їх сучасний стан (в Україні зокрема), засоби їх збереження, відтворення й охорони;
- 2) сутність природоохоронних проблем (в т.ч. і в Україні), проблем збереження ландшафтного різноманіття зокрема;
- 3) заповідні території та об’єкти в Україні та світі;
- 4) особливості природних умов і ресурсів своєї місцевості.

Студенти повинні уміти

- 1) аналізувати зміст географічної (картографічної зокрема) інформації стосовно оцінки природних умов та ресурсів;
- 2) знати основи теорії ноосферного вчення.

5.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни _____												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	1	4	120	2	30	30	-	-	60	-	
Заочна	1	1	4	120	2	8	6	-	-	106	-	

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі						
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Геоекологія як наука про геоекосистеми													
НЕ1. 1. Геоекологія як наука про геоекосистеми	8	2	2			4	8	2	2				4	
НЕ 1.2. Розвиток геоекологічних уявлень	8	2				6	8						8	
НЕ 1.3. Становлення геоекології як вчення про геоекосистеми	8	2	2			6	8						8	
НЕ 1.4. Методи геоекологічних досліджень та геоекологічного прогнозування	6	2	4			4	6						6	
НЕ 1.5. Стійкість геосистем до господарських навантажень	10	2	4			4	10						10	
НЕ 1.6. Геоекологічний моніторинг	8	2	4			6	8						8	
НЕ 1.7. Геоекологічні засади управління	8	2				6	8						8	
Разом за ЗМ1	56	14	16			36	56	2	2				52	

Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Ландшафтна оболонка - глобальна геоекосистема											
НЕ 2.1. Ландшафтна оболонка як геоекосистема	8	2	2			2	8	2	2			4
НЕ 2.2. Еволюція та етапи розвитку ландшафтної оболонки	8	2				6	8					8
НЕ 2.3. Геоекологічні функції літосфери Геоекологічні функції рельєфу	12	2	4			6	12					12
НЕ 2.4. Геоекологічні функції атмосфери	6	2	2				6					6
НЕ 2.5. Геоекологічні функції гідросфери	2	2					2					2
НЕ 2.6. Геоекологічні функції біосфери	12	4	4			4	12		2			10
НЕ 2.7. Геоекологічні функції ландшафту	10	2				8	10	2				8
НЕ 2.8. Розбудова національної екомережі України	6	2	2			4	6					6
Разом за ЗМ 2	64	18	14			30	64	4	4			56
Усього годин	120	30	30			60	120	8	6			106

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

№	Назва теми
1	Будова географічної оболонки та основні джерела енергії оболонки.
2	Прикладна екологія
3	Взаємовідносини суспільства і природи.
4	Негативні наслідки використання земельних ресурсів
5	Ерозія, засолення і заболочення земельних ресурсів
6	Запаси мінеральних ресурсів Землі
7	Паливно-енергетичні ресурси Землі
8	Забруднення атмосферного повітря
9	Антропогенне навантаження на рекреаційні ресурси
10	Заходи по запобіганню забруднення водних ресурсів
11	Охорона біологічних ресурсів

* ІНДЗ – для змістового модуля, або в цілому для навчальної дисципліни за рішенням кафедри (викладача).

Індивідуальні завдання

1. Шляхи оптимізації використання земельних ресурсів.
2. Проблеми використання ресурсів Світового океану.
3. Геоєкологічні проблеми при використанні біологічних ресурсів
4. Геоєкологічні проблеми використання мінеральних ресурсів
5. Паливно-енергетичні ресурси Землі
6. Альтернативні джерела енергетичних ресурсів
7. Кліматичні ресурси. Агро-кліматичні ресурси
8. Види та джерела забруднення атмосфери
9. Водні ресурси Землі. Територіальний розподіл водних ресурсів
10. Використання та охорона водних ресурсів
11. Біологічні ресурси Землі, їх використання та охорона
12. Антропогенне навантаження на біосферу
13. Природокористування, його трактування.
14. Земельні ресурси планети.
15. Управління природокористуванням.
16. Типи і види природокористування.
17. Форми використання земель.
18. Деградація ландшафтів при гірничих розробках.
19. Сутність геоєкологічних проблем природокористування.
20. Кадастр земельних ресурсів.
21. Виникнення та розвиток еколого-географічної науки.
22. Еколого-географічні передумови сталого розвитку.
23. Демографічна ситуація на Землі, її розвиток та прогноз на майбутнє.
24. Земельні ресурси планети та екологічні проблеми їх використання.
25. Земельні ресурси України та екологічні проблеми їх використання.
26. Мінеральні ресурси Землі та екологічні проблеми їх використання.
27. Ресурси вугілля Землі та екологічні проблеми їх використання.
28. Запаси чорних металів та екологічні проблеми їх використання.
29. Запаси кольорових металів та екологічні проблеми їх використання.
30. Мінеральні ресурси Світового океану та екологічні проблеми їх використання.
31. Ресурси нафти Землі та екологічні проблеми їх використання.
32. Ресурси природного газу Землі та екологічні проблеми їх використання.
33. Альтернативні джерела енергії та екологічні проблеми їх використання
34. Гідроенергетичні ресурси Землі та екологічні проблеми їх використання.
35. ГЕС,ТЕС,ПЕС та інші технічні засоби використання енергії води
36. Рослинні ресурси Землі, екологічні проблеми їх використання.
37. Тваринні ресурси Землі, екологічні проблеми їх використання.
38. Водні ресурси, екологічні проблеми їх використання.
39. Водні ресурси України, екологічні проблеми їх використання.
40. Біологічні ресурси Світового океану та екологічні проблеми їх використання.
41. Кліматичні та рекреаційні ресурси та екологічні проблеми їх використання.
42. Паливно-енергетична проблема Землі та окремих регіонів.
43. Продовольча проблема населення Землі, окремих регіонів та держав.
44. Ресурсна проблема Землі та окремих держав.
45. Джерела та види забруднення водоймищ.
46. Джерела та види забруднення Світового океану.
47. Ріст вартості видобувної сировини з глибиною її видобутку.
48. Різновидність корисних копалин.
49. Проблеми взаємодії суспільства і природи.
50. Природно-антропогенні і умовно-корінні ландшафти.

51. Паливно-енергетичні ресурси.
52. Методика економічної оцінки земельних ресурсів.
53. Агро-кліматичні ресурси.
54. Розподіл світового запасу вугілля на Землі.
55. Розподіл світового запасу нафти на Землі.
56. Термічні ресурси.
57. Розподіл світового запасу природного газу на Землі.
58. Основні напрями раціонального використання корисних копалин та охорони природи.

6. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю здійснюються у вигляді контрольних запитань, перевірки рефератів, виконання тестових завдань, письмового опитування.

Форма підсумкового контролю - іспит

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- контрольні роботи;
- стандартизовані тести;
- проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.);
- аналітичні звіти;
- реферати;
- есе;
- розрахункові, графічні, розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- контрольні роботи;
- завдання на лабораторному обладнанні, тренажерах, реальних об'єктах тощо;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

(Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали).

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (<i>аудиторна та самостійна робота</i>)														Кількість балів (екзамен)	Сумарна к-ть балів	
Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2							40	100	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14			T15
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4			4

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	
70-79	C	добре	
60-69	D	задовільно	
50-59	E	достатньо	
35-49	FX	Недостатньо (з можливістю повторного складання)	не зараховано
1-34	F	Недостатньо (з обов'язковим повторним курсом)	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Рекомендована література -основна

- Александрова Т.Д. От прикладной и конструктивной географии к геоэкологии / Т.Д. Александрова // Проблемы региональной экологии. – 2006. – № 1. – С. 6-12.
- Антипов А.Н. Ландшафтное планирование: принципы, методы, европейский и российский опыт / А.Н. Антипов, А.В. Дроздов. – Иркутск: изд-во Института географии СО РАН, 2002. – 141 с.
- Афанасьев О.Є. Историко-географічний аналіз регіонального природокористування: теорія, методологія, практика: монографія / О.Є. Афанасьєв. – Тернопіль: Крок, 2012. – 550 с.
- Атаманчук П.С. Безпека життєдіяльності: навч. пос. / П.С. Атаманчук, В.В. Мендерецький, О.П. Панчук, О.Г. Чорна. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 276 с.
- Бакланов И.Я. Динамика природно-ресурсного потенциала и методы ее оценки / И.Я. Бакланов // География и природные ресурсы. – 2000. – № 3. – С. 10-11.
- Бачинский Г.А. Геоэкология как область соприкосновения географии и социоекологии / Г.А. Бачинский // Изв. Всесоюзн. геогр. общ-ва. – 1989. – Т. 121. – Вып. 1. – С. 31-39.
- Бачинський Г.О. Основи соціоекології: навч. посібник / Г.О. Бачинський, Н.В. Беренда, В.Д. Бондаренко [та ін.]; за ред. Г.О. Бачинського. – К.: Вища школа, 1995. – 238 с.
- Бедрій Я.І. Безпека життєдіяльності / Я.І. Бедрій, В.С. Джигирей, А.І. Кидисюк. – Львів: Афіша, 1997. – 275 с.

9. Безлюбченко О.С. Планування міста: методичні вказівки / О.С. Безлюбченко, Т.В. Жидкова. – Харків: ХНАМГ, 2008. – 47 с.
10. Безпека життєдіяльності: навч. пос. / за ред. Є.П. Желібо і В.М. Пічі. – Львів: Каравела, 2001. – 320 с.
11. Березюк О.В. Безпека життєдіяльності: навч. пос. / О.В. Березюк, М.С. Лемешев. – Вінниця: ВНТУ, 2011. – 204 с.
12. Білявський Г.О. Основи екології: підручник / Г.О. Білявський, Р.С. Фурдуй, І.Ю. Костіков. – К.: Либідь, 2005. – 408 с.
13. Богорад Д.И. Конструктивная география района. Основы районной планировки / Д.И. Богорад. – М.: Мысль, 1965. – 406 с. —457 —
14. Бойчук Ю.Д. Екологія і охорона навколишнього середовища / Ю.Д. Бойчук, Е.М. Солошенко, О.В. Бугай. – Суми: Університетська книга, 2002. – 365 с.
15. Боков В.А. Геоэкология: Научно-методическая книга по экологии / В.А. Боков, А.В. Ена, В.Г. Ена. – Симферополь: Таврия, 1996. – 384 с.
16. Бочаров В.Л. Геоэкология как наука: структурирование и тезаурус, современное состояние и перспективы развития / В.Л. Бочаров // Вестн. Воронеж. ун-та. Сер. геология. – 2004. – № 2. – С. 166-171.
17. Ваганов І.І. Інженерна геологія та охорона навколишнього середовища / І.І. Ваганов, І.В. Маєвська, М.М. Попович. – Вінниця: Універсум, 2009. – 215 с.
18. Вернадский В.И. Биосфера / В.И. Вернадский. – М.: Наука, 1967. – 376 с.
19. Вернадский В.И. Философские мысли натуралиста / В.И. Вернадский. – М.: Наука, 1988. – 520 с.
20. Виверження вулканів [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.virtual.ks.ua/students/6063-volcanic-eruptions.html>.
21. Возникновениерайоннойпланировки [Електроннийресурс] – Режим доступу: <http://townevolution.ru/books/item/f00/s00/z0000016/st011.shtml>.
22. Волощук В.М. Географічні проблеми сталого розвитку України / В.М. Волощук, М.Д. Гродзинський, П.Г. Шищенко // Український географічний журнал. – 1998. – № 1. – С.13-18.
23. Воронцов Н.Н. Эрнст Геккель и судьбы учения Дарвина [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://scepisis.net/library/id_717.html.
24. Гавриленко О.П. Екогеографія України: навч. пос. / О.П. Гавриленко. – К.: Знання, 2008. – 646 с.
25. Гавриленко О.П. Геоекологічне обґрунтування проектів природокористування: підручник / О.П. Гавриленко. – 2-ге вид., випр. і доп. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2008. – 304 с.
26. Гавриленко О.П. Шляхи раціоналізації регіонального природокористування в Україні: геоекологічний підхід / О.П. Гавриленко // Вісник Київського нац. університету імені Т. Шевченка. Серія: Географія. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2011. – Вип. 58. – С. 20-22. —458 —
27. Генеральні плани міських населених пунктів: поняття, структура, зміст [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://cityplan.in.ua/genplan>.
28. Генеральний план м. Києва. Основні положення [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://kiev4you.org/gif/genplan2025.pdf>.
29. Геоэкологические принципы проектирования природотехнических геосистем / отв. ред. Т.Д. Александрова. – М.: ИГАН, 1987. – 321 с.
30. Герасимов И.П. Конструктивная география: цели, методы, результаты / И.П. Герасимов // Известия ВГО. – 1966. – № 5. – С. 389-403.
31. Герасимов И.П. Советская конструктивная география: задачи, подходы, результаты / И.П. Герасимов. – М.: Наука, 1976. – 207 с.
32. Герасимов И.П. Научная методология советской конструктивной географии / И.П. Герасимов // Известия АН СССР. Серия географическая. – М.: Наука, 1981. – № 2. – С. 6-12.
33. Герасимов И.П. Глобальные и региональные географические прогнозы / И.П. Герасимов // Известия АН СССР. – Серия географическая. – М.: Наука, 1985. – № 1. – С. 17-25.
34. Гідроелектростанція [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki/>.
35. Гліненко Л.К. Технологія інженерного проектування: структурний синтез технічних та

- біотехнічних систем: навч. пос. / Л.К. Гліненко, А.А. Смердов. – Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2004. – 388 с.
36. Голюков А.П. Регіональна економіка та природокористування: навч. пос. / А.П. Голюков, О.Г. Дейнека, Л.О. Позднякова, П.О. Черномаз; за ред. А.П. Голюкова – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 352 с.
37. Голубев Г.Н. Геоэкология: учебник / Г.Н. Голубев. – М.: ГЕОС, 1999. – 430 с.
38. Гравітаційна диференціація надр Землі [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://105.dp.ua/gravitacijnij-differenciacija-nadrzemli-rezultati/>.
39. Григорьев А.А. Закономерности строения и развития географической среды / А.А. Григорьев. – М.: Мысль, 1966. – 382 с.
40. Григорьев А.А. Опыт аналитической характеристики состава и строения физико-географической оболочки земного шара / А.А. Григорьев. – М., 1997. – 387 с. —459 —
41. Гродзинський М.Д. Основи ландшафтної екології: підручник / М.Д. Гродзинський. – К.: Либідь, 1993. – 224 с.
42. Данилишин Б.М. Природно-ресурсний потенціал сталого розвитку України / Б.М. Данилишин, С.І. Дорогунцов, В.С. Міщенко, Я.В. Коваль. – К.: НІЧЛАВА, 1999. – 716 с.
43. ДБН В.2.4-1-99. Меліоративні системи та споруди [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://info-build.com.ua/normativ/detail.php>.
44. Дворецька Г.В. Соціологія: навч. пос. / Г.В. Дворецька. – К.: КНЕУ, 2002. – 472 с.
45. Демографічна криза в Україні, причини та наслідки [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://valikbilokon.blogspot.com/2012_10_01_archive.html.
46. Депутат О.П. Цивільна оборона: підручник / О.П. Депутат, І.В. Коваленко, І.С. Мужик. – Львів: ПП «Василькевич К.І.», 2005. – 340 с.
47. Дідик В.В. Планування міст: навч. пос. / В.В. Дідик, В.В. Павлів. – Львів: Львівська політехніка, 2003. – 407 с.
48. Динамическая геоморфология: уч. пос. / под ред. Г.С. Ананьева, Ю.Г. Симовнова, А.И. Спиридонова. – М.: Изд-во МГУ, 1992. – 448 с.
49. Дмитрук О.Ю. Ландшафтно-урбанізаційні системи: конструктивно-географічні основи оптимізації та управління / О.Ю. Дмитрук. – К.: Обрії, 2004. – 216 с.
50. Докучаев В.В. Сочинения / В.В. Докучаев. – М.: Изд-во АН СССР, 1950. – Т. II. – 606 с.
51. Дьяконов К.Н. Экологическое проектирование и экспертиза: учебник / К.Н. Дьяконов, А.В. Дончева. – М.: Аспект Пресс, 2002. – 384 с.
52. Екологічна експертиза: основні поняття і принципи [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.znannya.org/?view=ecoexpintro>.
53. Екологія життя [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.eco-live.com.ua>.
54. Екологи виступили проти ідеї видобутку бурого вугілля в Харківській області [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.sq.com.ua/ukr/news/>.
55. «Еколого-техногенні проблеми в Україні, що потребують першочергового реагування». Аналітична записка [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/577/>. —460 —
56. Економіка підприємств [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://readbookz.com/books/1.html>.
57. Економіко-екологічні норми та нормативи державного регулювання природокористування [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://economyst.org.ua>.
58. Електророзвідка [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://wdc.org.ua:85/uk/book/export/html>.
59. З історії екологічного районування [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ukr-tur.narod.ru/personalii/ukrgeo/ja/jankovska.htm>.
60. Заверуха Н.М. Основи екології: навч. пос. / Н.М. Заверуха, В.В. Серебряков, Ю.А. Скиба. – К.: Каравела, 2006. – 368 с.
61. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25.06.91 р. № 1264-ХІІ // Відомості Верховної Ради України, 1991. – № 41.
62. Закон України «Про природно-заповідний фонд України» від 16.06.1992 р. № 2456-ХІІ // Відомості Верховної Ради України, 1992. – № 34.

63. Закон України «Про загальнодержавну програму формування національної екологічної мережі України на 2000-2015 роки» від 21.09.2000 року №1989-III // Урядовий кур'єр, 2000. – № 207.
64. Закон України «Про екологічну експертизу» від 09.02.1995 № 45/95-ВР // Відомості Верховної Ради України, 1995. – № 8.
65. Закон України «Про меліорацію земель» від 14.01.2000 № 1389- XIV // Відомості Верховної Ради України, 2000. – № 11.
66. Закон України «Про планування і забудову територій» від 20.04.2000 № 1699-III // Відомості Верховної Ради України, 2000. – № 31.
67. Закон України «Про Генеральну схему планування території України» від 07.02.2002 № 3059-III // Відомості Верховної Ради України, 2002. – № 30.
68. Закон України «Про землеустрій» від 22.05.2003 № 858-IV // Відомості Верховної Ради України, 2003. – № 36.
69. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності» від 17.02.2011 № 3038-VI [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://search.ligazakon.ua/>.
70. Запорожець О.І. Безпека життєдіяльності: підручник / О.І. Запорожець, Б.Д. Халмурадов, В.І. Применко [та ін.]. – К.: Центр уч. літератури, 2013. – 448 с. —461 —
71. Збалансоване ведення сільського господарства [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://cd.greenpack.in.ua/zbalansovanevedennya-silskogo-gospodarstva/>.
72. Звонкова Т.В. Прикладная геоморфология: уч. пос. / Т.В. Звонкова. – М. Высшая школа, 1970. – 273 с.
73. Звонкова Т.В. Прогнозирование состояния окружающей среды (методические подходы и опыт) / Т.В. Звонкова // Оценка и прогноз природопользования в развитии регионов. – М.: ИГАН СССР, 1988. – С. 21-31.
74. Земельний кодекс України № 2768-III від 25 жовтня 2001 року (редакція від 24.10.2013 року) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://code.leschishin.org>.
75. Землетруси. Причини виникнення, характеристики, вражаючі фактори, наслідки [Електронний ресурс] – Режим доступу: [https:// sites.google.com](https://sites.google.com).
76. Исаченко А.Г. Оптимизация природной среды: географический аспект / А.Г. Исаченко. – М.: Мысль, 1980. – 264 с.
77. Исаченко А.Г. Экологизированная география от Геродота до наших дней / А.Г. Исаченко // Изв. Руск. геогр. общ-ва. – 1994. – Т. 126. – Вып. 2. – С. 26-34.
78. Исаченко А.Г. Введение в экологическую географию: уч. пос. / А.Г. Исаченко. – СПб.: Изд-во С-Петербур. гос. ун-та, 2003. – 190 с.
79. Исаченко А.Г. Теория и методология географической науки: учебник / А.Г. Исаченко. – М.: ИЦ «Академия», 2004. – 400 с.
80. Калесник С.В. Общие географические закономерности Земли / С.В. Калесник. – М.: Мысль, 1970. – 283 с.
81. Клімат України / За ред. В.М. Липінського, В.А. Дячука, В.М. Бабіченко. – К.: вид-во Раєвського, 2003. – 343 с.
82. Комар И.В. Рациональное использование природных ресурсов и ресурсные циклы / И.В. Комар. – М.: Наука, 1975. – 211 с.
83. Комплексная районная планировка. – М.: Стройиздат, 1980. – 246 с.
84. Король О.Д. Оцінка потенціалу природно-рекреаційних ресурсів / О.Д. Король, Ж.І. Бучко // Проблеми географії та менеджменту туризму. – Чернівці: Рута, 2006. – С.153-165.
85. Коротун І.М. Розміщення продуктивних сил України / І.М. Коротун, Л.К. Коротун, С.І. Коротун. – Рівне: ДІВА, 1998. – 410 с. —462 —
86. Кочуров Б.И. Геоэкологическое прогнозирование / Б.И. Кочуров // Краезнаство. География. Туризм. – География в школе. – № 23-24, 2005. – С. 9-12.
87. Кочуров Б.И. Геоэкологическое картографирование: учебник / Б.И. Кочуров, Д.Ю. Шишкина, А.В. Антипова, С.К. Костовска. – М.: ИЦ «Академия», 2009. – 192 с.
88. Кравчук Р.М. Рибозахисна споруда для великих водозаборів з водотоків / Р.М. Кравчук, Ю.П. Рогалевич, Н.І. Романько // Водне господарство України. – 1998. – №3. – С. 24-25.
89. Крисаченко В.С. Екологічна культура: теорія і практика: навч. пос. / В.С. Крисаченко. –

К.: Заповіт, 1996. – 352 с.

90. Крисаченко В.С. Людина і біосфера: основи екологічної антропології: підручник / В.С. Крисаченко. – К.: Заповіт, 1998. – 688 с.
91. Круглов І.С. Екологія ландшафту (геоекологія): аналіз європейських та північноамериканських публікацій / І.С. Круглов // Укр. геогр. журнал. – 2000. – № 2. – С. 62-66.
92. Круглов І.С. Геоекологія: Одна назва для різних наук? / І.С. Круглов // Фіз. географія і геоморфологія. – 2003. – Вип. 45. – С. 18-25.
93. Круглов І.С. Геоекологія та географія / І.С. Круглов // Наук. зап. Тернопільського держ. пед. університету. Серія: Географія. – 2004. – № 2, Ч. 1. – С. 49-55.
94. Кукурудза С.І. Моніторинг природних комплексів / С.І. Кукурудза, Н.О. Гумницька, М.С. Нижник. – Львів, 1995. – 142 с.
95. Куражковский Ю.Н. Очерки природопользования / Ю.Н. Куражковский. – М.: Мысль, 1969. – 268 с.
96. Куражковский Ю.Н. Общие принципы рационального природопользования / Ю.Н. Куражковский // Человек и биосфера. – Изд. 2. – Ростов: Изд-во Роста, 1977. – С. 178-203.
97. Куражковский Ю.Н. Грамота рационального природопользования: научно-попул. очерки / Ю.Н. Куражковский. – Ростов-на-Дону: Ростов. кн. изд-во, 1979. – 12 с.
98. Ландшафтне проектування [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.edem.biz.ua/uk/landshaftne-proektuvannya.html>.
99. Маринич О.М. Фізична географія України: підручник / О.М. Маринич, П.Г. Шищенко. – К.: Знання, 2005. – 511 с.
100. Малишева Л.Л. Принципи і методи геоекологічного районування території України / Л.Л. Малишева, П.Г. Шищенко, В.Г. По- —463 — тапенко // Вісник Київського ун-ту. Серія: Географія. – 1995. – Вип. 41. – С. 3-13.
101. Мельник Л.Г. Екологічна економіка: підручник / Л.Г. Мельник. – Суми: Університетська книга, 2003. – 346 с.
102. Методи геоекологічних досліджень: навч. пос. – К.: ВПЦ «Київський університет», 1999. – 242 с.
103. Міщенко Л.В. Геоекологічне районування: монографія / Л.В. Міщенко. – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2011. – 408 с.
104. Мухина Л.И. Принципы и методы технологической оценки природных комплексов / Л.И. Мухина. – М.: Наука, 1973. – 96 с.
105. Мягченко О.П. Безпека життєдіяльності людини та суспільства: навч. пос. / О.П. Мягченко. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 384 с.
106. Наукові основи національної стратегії сталого розвитку України / За наук. ред. М.А. Хвесика. – К.: ДУ ІЕПСР НАН України, 2013. – 40 с.
107. Національна безпека України 1994-1996 рр. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://old.niss.gov.ua/book/otch/roz20.htm>.
108. Національна доповідь про стан техногенної та природної безпеки в Україні у 2010 році / МНС України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.mns.gov.ua/content/nasdopov2010.html>.
109. Несприятливі природно-антропогенні процеси, що ведуть до деградації ґрунтів [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://studentam.net.ua>.
110. Океан благодіє порятунку [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://h.ua/story/5848/news_771548.html.
111. Олійник Я.Б. Основи екології: підручник / Я.Б. Олійник, П.Г. Шищенко, О.П. Гавриленко. – К.: Знання, 2012. – 558 с.
112. Олішевська Ю.А. Сучасний стан проблеми геоекологічного районування території / Ю.А. Олішевська // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету. Серія: Географія. – 2002. – № 2. – С. 186-188.
113. Оноприенко В.И. Тутковский – исследователь и популяризатор неорганической природы Украины / В.И. Оноприенко // Популяризація науки в Україні. Історія і сучасність. – К.: Хрещатик. – 1992. – С. 76-92. —464 —

114. Осипов В.И. Геоэкология: понятия, задачи, приоритеты / В.И. Осипов // Геоэкология. – 1997. – №1. – С. 3-11.
115. Перцик Е.Н. Районная планировка (географические аспекты) / Е.Н. Перцик. – М.: Мысль, 1973. – 271 с.
116. Перцик Е.Н. Природопользование и районная планировка / Е.Н. Перцик // Природопользование (географические аспекты). Вопросы географии, 108. – М.: Мысль, 1978. – С. 104-111.
117. Петлін В.М. Конструктивне ландшафтознавство / В.М. Петлін. – Львів: ВЦ ЛНУ імені І.Франка, 2006. – 357 с.
118. Петлін В.М. Конструктивна географія / В.М. Петлін. – Львів: ВЦ ЛНУ ім. Івана Франка, 2010. – 544 с.
119. Планувальна структура території національного природного парку [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.tovtry.km.ua.html>.
120. Плотнікова О.К. Моніторинг навколишнього середовища: конспект лекцій / О.К. Плотнікова. – Одеса: Наука і техніка, 2005. – 104 с.
121. Постанова КМУ «Про містобудівний кадастр» від 25.05.2011 р. № 559 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/559-2011>.
122. Положення про Проект організації території національного природного парку, охорони, відтворення та рекреаційного використання його природних комплексів і об'єктів [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>.
123. Примак І.Д. Екологічні проблеми землеробства: навч. пос. / І.Д. Примак, Ю.П. Манько, Н.М. Рідей [та ін.]. – К.: Центр уч. літератури, 2010. – 456 с.
124. Проблеми України – перехід до сталого розвитку [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://medved.kiev.ua/arhiv_mg/stat_98/98_3_1.htm.
125. Процеси, що формують земну кору [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://geoswit.ucoz.ru/index/0-42>.
126. Районная планировка (справочник проектировщика) / Под ред. В.В. Владимирова. – М.: Стройиздат, 1986. – 325 с.
127. Регіональна економіка: підручник / За ред. Є.П. Качана. – К.: Знання, 2011. – 670 с.
128. Реймерс Н.Ф. Природопользование: Словарь-справочник / Н.Ф. Реймерс. – М.: Мысль, 1990. – 639 с. —465 —
129. Ресурси геологічного середовища і екологічна безпека техноприродних геосистем: монографія / За ред. Г.І. Рудька. – К.: ЗАТ «НПЧЛАВА», 2006. – 480 с.
130. Роз'яснення до структури та змісту оцінки впливів на навколишнє середовище нового безпечного конфайнмента [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.mns.gov.ua/chornobyl/projects/>.
131. Руденко В.П. Природно-ресурсний потенціал України / В.П. Руденко. – К.: Либідь, 1994. – 150 с.
132. Руденко Л.Г. Ландшафтне планування та його роль у вирішенні завдань сталого просторового розвитку України / Л.Г. Руденко, Є.О. Маруняк // Український географічний журнал. – 2012. – № 1. – С. 3-8.
133. Світове господарство [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://sites.google.com/site/znahur/arhiv/svitove-gospodarstvo31-47>.
134. Семенов В.Ф. Екологічний менеджмент: навч. пос. / В.Ф. Семенов, О.Л. Михайлюк. – К.: Центр уч. літератури, 2004. – 407 с.
135. Сель или как не войти в его состав [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://prigoda-uvlenie.ru/sel.html>.
136. Сидоренко Л.І. Сучасна екологія. Наукові, етичні та філософські ракурси: навч. пос. / Л.І. Сидоренко. – К.: Парапан, 2002. – 150 с.
137. Склад та порядок розробки проектної документації [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.virtual.ks.ua/>.
138. Стан забруднення атмосферного повітря в Україні за 2011 рік [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zhiva-planeta.org.ua>.
139. Стафійчук В.І. Рекреалогія / В.І. Стафійчук. – К.: Альтерпрес, 2006. – 263 с.
140. Стратегії розвитку Дніпропетровської області на період до 2020 року [Електронний

ресурс] – Режим доступу: oblrada.dp.ua/user/files/zvit.doc.

141. Ступень М.Г. Містобудівний кадастр: навч. пос. / М.Г. Ступень, І.М. Добрянський, О.Я. Микула, Н.Р. Шпик. – Львів: ЛДАУ, 2003. – 224 с.

142. Сучасні масштаби меліорації земель [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ekovita.org.ua/viewtopic.php>. —466 — 143. Схиліві процеси і рельєф схилів [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://geografica.net.ua>.

144. Територія України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://proukraine.net.ua>.

145. Техногеннавантаженнянаприроднесередовище [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://only-maps.ru/ekologicheskikarty/>.

146. Тимашев І.Е. Геоекологія: первоисточники, подходы, перспективы / І.Е. Тимашев // Вестн. Моск. ун-та. Серія геогр. – 2000. – № 5. – С. 18-22.

147. Титенберг Т. Экономика природопользования и охрана окружающей среды // Пер. с англ. / Под ред. А.Д. Думного и И.М. Потравного. – М.: ОЛМА-ПРЕСС, 2001. – 706 с.

148. Топчиев А.Г. Геоэкология: Географические основы природопользования / А.Г. Топчиев. – Одесса: Астропринт, 1996. – 392 с.

149. Третяк А.М. Стандартизація та нормування у сфері екології землекористування: навч. пос. / А.М. Третяк, В.М. Другак – Херсон: Олді-плюс, 2014 – 258 с.

150. Третяк А.М. Землепорядне проектування: організація території сільськогосподарськихпідприємствметодомеколого-ландшафтного землеустрою: навч. пос. / А.М. Третяк, В.М. Другак, Л.А. Гунько, І.П. Гетманчик – Херсон: Олді-плюс, 2014 – 236 с.

151. Тролля К. Ландшафтная экология (геоэкология) и биогеоценология. Терминологическое исследование / К. Тролля // Изв. АН СССР. Серія геогр. – 1972. – №3. – С. 114-120.

152. Трофимов В.Т. Экологическая геология: учебник / В.Т. Трофимов, Д.Г. Зилинг. – М.: ЗАО «Геоинформмарк», 2002. – 415 с.

153. Тутковський П.А. Загальне землезнаство: підручник для вищих шкіл і для самоосвіти / П.А. Тутковський. – Харків: Держвидав України, 1927. – 494 с.

154. Українці стали жити краще і довше [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ua.comments.ua/life/201408-ukrainsi-stalizhiti-krashche-i-dovshe.html>.

155. Хильми Г.Ф. Основы физики биосферы / Г.Ф. Хильми. – Л.: Гидрометеиздат, 1966. – 272 с.

156. Хільчевський В.К. Основы океанологии: підручник / В.К. Хільчевський, С.С. Дубняк. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2001. – 242 с. —467 —

157. Хрусталеv Ю.П. Эколого-географический словарь / Ю.П. Хрусталеv. – Батайск, 2000. – 198 с.

158. Человек, общество и окружающая среда: Географические аспекты использования естественных ресурсов и сохранения окружающей среды / Под ред И.П. Герасимова, А.А. Минца, В.С. Преображенского. – М.: Мысль, 1973. – 436 с.

159. Черевко Г.В. Економіка природокористування: навч. пос. / Г.В. Черевко, М.І. Яцків. – Львів: Світ, 1995 – 208 с.

160. Шищенко П.Г., Гавриленко О.П., Муніч Н.В. Геоекологія: теоретичні та практичні аспекти: монографія. К. : Альтерпрес, 2014. – 468 с.

161. Шищенко П.Г., Гавриленко О.П., Геоекологі України: підручник. К. : ДП «Прінт Сервіс», 2017. – 494 с.

162. Шевченко Л.М. Базові еколого-географічні поняття і терміни / Л.М. Шевченко // Укр. геогр. журнал. – 1997. – № 3. – С. 64-67.

163. Шевчук В.Я. Екологічний аудит: підручник / В.Я. Шевчук, Ю.М. Саталкін, В.М. Навроцький. – К.: Вища школа, 2000. – 344 с.

164. Шевчук В.Я. Екологічне підприємництво: навч. пос. / В.Я. Шевчук, Ю.М. Саталкін, В.М. Навроцький [та ін.] – К.: Мета, 2001. – 197 с.

165. Шевчук В.Я. Екологічне управління: підручник / В.Я. Шевчук, Ю.М. Саталкін, Г.О. Білявський [та ін.] – К.: Либідь, 2004. – 432 с.

166. Шуміло О.М. Екологічне право України. Особлива частина: навч. посіб. / О.М. Шуміло, В.А. Зуєв, І.В. Бригадир [та ін.] – К.: Центр навчальної літератури, 2013 – 432с.

167. Що таке генеральний план? [Електронний ресурс] – Режим доступу:

<http://www.korosten.in.ua/index.php>.

168. Юрченко Л.І. Екологія: навч. пос. / Л.І. Юрченко. – К.: «Видавничий дім «Професіонал», 2009. – 304 с.

169. Ясаманов Н.А. Основы геоэкологии: уч. пос. / Н.А. Ясаманов. – М.: «Академія», 2003. – 352 с.

170. Яцик А.В. Водогосподарська екологія: у 4 т., 7 кн. – К.: Генеза, 2004. – Т. 2, кн. 3-4. – 384 с.

171. Яцик А.В. Водогосподарська екологія: у 4 т., 7 кн. – К.: Генеза, 2004. – Т. 4, кн. 6-7. – 384 с.

1.

6. Інформаційні ресурси